

MAGYAR VIDÉK.

Előfizetési feltételek:

Egy évre 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

A lap kiadóhivatala Nobel Armin könyvkereskedésben van, hová az előfizetésekkülküldendők, s minden egyéb küldemény is csak oda czimmezendő.

SZÉPIRODALMI, ISMERETTERJESZTŐ

ÉS

TÁRSADALMI KÖZLÖNY.

Megjelenik: minden Szombaton.

Hirdetések

négyzet centimetryi tér szerint számítottatnak. — Egyszeri beállítás ára minden négyzet centiméterért 1 krajczár. — Bélyeg külön 30 krajczár. — Előfizetőink kedvezményben részesülnek.

Nyitit tér peticioronként 10 kral számítottatik.

A hetedik nap.

Lapunk mult számában egy szerkesztői izenet jelent meg, mely a következőképp hangzott:

Kereszténynek. Lapunk már több ízben szólalt fel több izr. polgártársunk azon kíméletlen eljárása ellen, hogy gyakran éppen vasárnapon végeztetik eselődjeikkel s napszámossal a legzajosabb munkákat. Felszólalt pedig azért, hogy a rendőrséget ily rendtelenségekre figyelmeztesse s azok beavatkozására felhívja. De hiába, mert ez érdemben még most sem történt semmi. — Hogy az ön szomszédja udvarán vasárnapokon oly zajt csapnak, hogy az önnek ünnepi nyugalma meg van zavarva ez is csak amellett tanuskodik, hogy ma-holnap szükség lesz államilag egy napot megállapítani, a melyet annak is respektálni kellend, a kinek se Istene, se Krisztusa. — Egyébként forduljon egyenesen a rendőrséghez, talán ezélt fog érni.*

Ezen izenet, ugyilátszik, sokaknak nem jétszhetett, mert akadtak polgártársaink, a kik fel szerkesztőnknek megjelenéven, sazenekhányósokat tettek neki, hogy hogyan tűrheti, hogy lapjában oly zsidóellenes közlemények napvilágot láthassanak?

Ebből az látszik, hogy vannak emberek, a kik, ha saját becses személyük érintetik, föltötte érzékenyek tudnak lenni, de a kik mások irányában a figyelmenlenség netovábbját képesek ékvetni.

Ílät bizony nekünk ki kell jelentenünk, hogy lapunk nem állván se a zsidók se pedig a keresztényének, szóval semmiféle vallásfelekezeti, hanem a társadalom, az emberiség szolgálatában, kötelességének tartja megróvni azt, a mi szerinte társadalmi szempontból tekintve, helytelen és káros, s ha e megróvás

történetesen néhány zsidó polgártársunkat érinti, úgy valóban csak sajnálni tudjuk, hogy abban a mozgalomban, mely ellenük hazánkban s a külföldön folyamatban van, nem tudnak olyan álláspontra helyezkedni, melyről ügyüket feltétlenül a magunkévá tévén, azon hóbert és igazságtalanság ellen küzdünk, mely nálunk az Istóczyismus nevével viseli. Hogy ezen álláspontra nem — legalább még most nem — helyezkedhetünk, ennek oka azon részrehajlatlanságban rejlik, melylyel a pro és contra érveket mérlegetjük, s a mely gondos mérlegelés azt tünteti fel eredményül, hogy bizony vannak dolgok, a melyekben fenakadhat az ember, s a melyek Istóczy malmára hajtják a vizet. S mivel nem szeretnők, ha az antisemitismus eszméi még inkább terjednének, meggyökerednének, sőt talán káros gyümölcsöt is teremnének; mivel sajnos dolognak tartjuk, hogy épen a legszentebb eszme, az Isten eszméje, ragadtatik meg eszközül arra nézve, hogy az emberek egymást gyűlöljék, öldözzék, — kötelességünknek tartjuk néhány jóakaró szóval azokhoz fordulni, a kiket leginkább illet.

Közudomású dolog, hogy még most szülemlett meg e földön olyan bolond eszme, melynek követői ne akadtak volna, de ezen követők annál számosabbak lesznek, mennél inkább akár a látszat, akár pedig a való az illető eszme mellett beszél. Ha tehát azt akarjuk, ha érdeklükben fekszik, hogy valamely eszme lábra ne kapjon, követői ne akadjanak, — azon kell lennünk, hogy mindent kerüljünk, a mi azt az eszmét támogathatná.

Czikkünk fölé azt írjuk: „A hetedik nap,“ s erről akarunk szólni.

Nemesak a biblia, hanem maga a természet is azt parancsolja, hogy a cselekvést nyugvás kövesse. A vallás azt kívánja, hogy az emberi lélek bizonyos időkörökben a világ zajából visszavonulva, a természet föl elmélkedjék; az erkölcs azt kívánja, hogy az ember néha-néha magába térve önmagáról, cselekedeteiről, a világ folyásáról elmélkedjék; a természet pedig határozottan parancsolja, hogy az elfáradt test nyugalomban részesüljön.

Már most bármelyiknek szózatára is hallgassunk, kell, hogy a parancsot teljesítsük.

Persze úgy vagyunk, hogy ma nap már igen számos ember se vallásra, se erkölcsre nem ad semmit, s a természet törvényét is csak akkor veszi észre, mikor késő. De ellenkezőleg vannak még olyan emberek is, a kik mind a háromra hallgatnak, s ezek méltán megkívánhatják, hogy meggyőződésük a negatív párttól respektáltassék.

Azonban mit tapasztalunk?

Azok — számosan vannak! — a kiknek se szombatjuk, se vasárnapjuk nincsen, csaknem demonstrative mutatják ezt a világnak, s mikor embertársaik a csendes szombatban, vagy az Isten házában lelki táplálékot keresnek ök azon vannak, hogy az ünnepi nyugalmat megzavarják. Így pl. vasár-és ünneppapokon a különféle utczákon a szekerek egész sora látható, s a gabonát hordó fuvarosok éktelen káromkodásai összevegyülnek a harag komoly szávával. Ez botrány, s valóságos bűnné fejlődik, mert azoknak a fuvarosoknak, ha nem kénytelenítettének vasárnap gabonát hordani, nem volna

T á r o z a:

Offenbach a színházban.

Álíg képzélhetni érdekesebb látványt, mint a híres zene színű, kinek földi maradványait a legközelebbi multban fogadá be kebelébe közös anyánk, a föld, — egy szini próbán látni.

Othon veres színű, prémes hálókötösöbe burkolva feküdt nyugágyán — órák hosszat, mozdulatlanul; a nélkül, hogy egy szót is szólna, csak hogy erejét kímélje. Első pillanatra alig lehetett e nyugó alakot embernek felismerni; mindössze lábszárai tüntek elő, melyek a fejnél magasabban feküdtek. Midőn a reggelizés órája közelgett, hirtelen felemelkedék s kormoronykát hívta. Ez gondosan öltözteté őt, mert Offenbach igen sokat tartott toltette-jére. Erre néhány falatot evett és rágyújtott egy igen erős szivarra. 11 órákor hatalmas bundába göngyöltették, melyből csak feje s hosszú haja látszott ki; beleöltették egy légmentesen elzárt kocsiba, miután lábaira is meleg prémet borítottak. Így ment a színházba.

Rendszerint a próba óráját megelőzőleg érkezett meg a színházban és az igazgató szobájába ment, hol az előadásra vonatkozó némely részletekről beszél vagy a jelmezrajzokat és díszlet vázlatokat bíratta. Mig ottthon chaiselonque-ján feke,

mindenki szunynadni hívé őt, szelleme ezen egész időszak alatt csak operette-jével foglalkozott és számos módosító indítványt hozott magával a színházba.

— Ezen jelenetet így kellene rendezni! Ezen bevezetést átesszük máshová. A couples-ek, — hiszen emlékszik Ön, azok a második felvonásban . . .

— Igen, igen, azok gyönyörűek!

— Ki lesznek hagyva!

— De lehetne őket máshol ismételni.

— Az egyre megy. Igen hosszúra nyújtják a felvonást. Elesnek.

Offenbach halálos ellensége volt a hosszadalmasságnak. Irgalom nélkül törölte a legsikerültebb részeket, ha ezek a cselekvést hosszúra nyújtani látszának előtte. Munkatársai, az igazgató, a színészek, mind hiába rimáinkodtak neki: „Ön elhagyja ezt! hiszen ebben rejlett a hatás, a biztos hatás! Ez a gyilkosság, öngyilkosság!“ — De ő hajthatlan maradt és egy-éket ismételt után mindenki kénytelen volt beismerni, hogy a konoknak igaza volt.

Midőn megszólalt a próbára hívó eszengettyű, Offenbach fellépett a színpadra s elveszett filig a híres prémóriásban. Előtte csoportosultak: az ügyelő, igazgató, karmester, rendező, kísérő. Ez utóbbi megütött néhány összhangzatot a zongorán és megkezdődött a próba a bevezető karral . . .

A nagy mester mosolyogva hallgatta, előre hajtva fejét, kezét botjára támasztva. Úgy látszott,

hogy az utolsó részletig is meg van elégedve; de lassan-lassan eltánt ajkáról a mosoly, egyszerre csak dühösen ugrik fel, felemeli hadonázva botját, ismét lebozsátja azt és felkiált:

— Igen jól van, gyermekeim! . . . De ez mind igen hamis! —

A próba félbenszakad. Ő nehézkösen, mintha hegy ellenében futna, szalad fel a színpadra; egy pillanat alatt szétzavar mindent, a másik pillanatban újra rendezi a jelenetet. A maestro sohasem irt operette-t, hogy előre nem tudta volna, hová állítsa a szereplő személyeket, s fejében ne legyenek azon számok, melyek hasznára vagy hátrányára lehetnek.

Érdekes volt látni, hogy miként létesít ő egy finalé-t. Másnak nyolcz napnyi idő sem lett volna erre elég; ő bevégezte 2 óra alatt. Már előre megfontolta az összes személyzet jövőését, menését; szabályozta a delifeket, sőt úgy szólván, tudta lépéseik számát. Ha Offenbach egyszer felkelt állóhelyéből, biztos lehetett mindenki, hogy egyhamar nem ül le ismét. A félbeszakítások vég nélküliek lettek.

— Ez hamis! . . . Erről az oldalról! . . . Ah, ez utalatos! . . . Hiszen, nem így mondtam ezt! Még egyszer elkezdeni, mindent előlöl kezdeni, mindent! mindent!

Álíg ilhvege dobta le bundáját; helyette egy könnyebb felső kabátot vetén magára, mely rendezés valamelyik munkatársáé volt.

alkalmuk káromkodni, ahelyett, hogy imádkoznának.

Nem tartozunk sem a mukkerék és ultramontanok, se pedig a rideg orthodoxok osztályához, de amaz istentagadókhoz sem, a kik nem képesek a tiszta vallás tanáiban és azok lelkiismeretes követésében egyszersmind a tiszta erkölcsnek biztosítókát meglátni, — azért hát ismételve mondjuk, tartózkodjanak ama vallási ignoránsok a vallásgyakorlat figyelmenkívül hagyásától, és különösen tartózkodjanak a botrány-csinálástól!

Igaz, hogy a nagy városok már „tul vannak az ilyen csekélységeknek.” igaz, hogy a világvárosokban az ember nem igen veszi észre, hogy vasárnap vagy ünnep van, de az is igaz, hogy a nagy városok egyszersmind a legkülönbözőbb bűnök ocsmány fészkei. — mert a homán az Istent száműzték, ott betér az ördög, vagy ha jobban tetszik: a z e r k ö l e s i g o n o s s á g.

Azért nem találjuk fuicsának a linezi éresek eljárását, a ki látván, hogy vasárnap is folytatják az utzaközvesz munkáját, kecsijából kiszállt a szónoklatot tartott a vasárnap megünnepléséről.

És a mit itt mondtunk, nemcsak a zsidóknak szól, hanem szől ez azoknak is, a kikre nézve a vasárnap első és hetedik nap, de róla mitsem akarnak tudni. —cs.

A növényekről.

III.

A gyökér körül levő folyadék annál jobban és nagyobb mennyiségben szivatik be, mennél folyékonyabb. A földben levő vízben a legkülönbözőbb oldadékok anyagok vannak feloldva, melyeket a föld tartalmaz, s melyek a talaj szerint különböznek. Ezen anyagoknak tökéletesen feloldottnak kell lenniök, s ha csak a vízben vockálnak, a sejtek falain nem mehetnek keresztül, s ha még oly finomak és aprók is. Ha p. o. kőszárpott vízzel keverünk, s ezt a gyökér által felszívjuk, a kőszárpott hátra marad, mert nem oldadt el az vízben, — a sejtből pedig még nyomát sem láthatni a kőszárpott.

De kövessük a felszálló nedv pályáját. A gyökérből a beszívott nedv az átömlesztés törvénye szerint a törzs sejtjeibe megy át, mert ezek nedvei szintén sűrűbbek a földből jövő nedvnel.

Miután az egész növény csak sejtekből áll, bátran állíthatjuk, hogy ezen be és kiömlesztés annak minden egyes részében történik, s eszerint az egész növényt egy átömlesztés eszköznek lehet tekinteni, melynél a föld a ritkább folyadékok tartalmazó edény, a növény pedig a sűrűbb folyadékkal megtöltött hálózatot képviseli, s ezen apparatus annál tevékenyebb, miután a föld felett álló növény nem őrös eső,

A kabát esere mindig komoly befolyással volt a próba folytatására. Szabadabban mozoghatván, borzasztóvá vált; futkozott ide s tova, taszigálta, karjainál ránezélgáta a kardalokokat; előttük meut, utánaözva a szükséges mozdulatokat, botjával az ütenyt lábával a rythmust jelezve — mindaddig, míg teljesen kimerülve, léleket nélkül lerogyott egy székre, elpárolástolni igyekezvén a fájdalom egy nyilvánlását. Ilyenkor nem jó néven vette, ha valaki ahogya te utána tudakozódott. A próba végeztével alig akarta beismerni, hogy némileg el van fáradva.

Időről időre, különösen az utolsó ismétléseknél, valamelyik munkatársához fordult s így szólt. — Ezt a tableaut ugy hagyom, a mint van. Ön beleszóllhat, ha tetszik; nem fogom félbeszakítani!

De egy percz múlva már nem állhatta meg, hogy közbé ne szöfjön:

— Igen jól van, gyermekeim, felséges! De kezdjük újra, nem jól meg.

Offenbachnak „igen jól van”-féle szólamódja a színházban példabeszéddé vált. Épen oly ismeretesek voltak már itt haragkitörései s jól tudták azt, hogy ezek nélkül nem mulik el a próba.

Librettói (szövegköltő) gyakran jelentek meg a próbán azon elhatározással, hogy ellent fognak neki állani, nem hagyják megosonbitani költeményüket. De szemben ő vele, elpárolgott kemény

hanem az átömlesztés elősegítő s létesítő szövet, mely különböző anyagok számos telepeivel van megtöltve.

Ennyit az átömletről. Hogy mi czézből történik az, — ugyanaból, a melyből az embernél és állatoknál az étkézés. A növényt a a földben levő víz s az abban feloldott különböző anyagok táplálják. Az átömlesztés által ezen anyagok a növény minden részébe hatnak, s létesítik a belülről kifelé való növést és a létezőst.

A növény táplálása ezenkívül még más természetani törvényen alapszik, az u. n. hajcsövesség. Hogy miben áll ez, ennek fejtegetését csak egy kísérlet leírataiban eszközölöm. Ha vékony, belülről fűrés csövet vízbe teszsek, a víz az üvegsőbe tödülni fog. A csőben levő víz felülete azonban sokkal magasabban fog állani, mint az edényben levő vízé. Ezen tünemény a növényekben is fordul elő. Vannak a növényben hosszukás sejtek is, s ezekben a tápláló nedvnek a megérített törvény szerint felszállnak.

1) Valamint az állat, ugy a növény életéhez is a lélegzés szükséges. A növény lélegzési szerveit a rovarokéival hasonlíthatjuk össze, t. i. nem egyebek, mint apró lyukacsok, melyeken a levegő bizonyos része betödül.

A közönséges levegő két légnem, az élely és légnem vegyülete, melyhez még kis mennyiségben a szénsav is járul egy 8 rész élely s 3 rész szénevényből álló légnem. A szénsav különösen az, a melyet a növények beszívnek.

A nappal beszívott szénsav egyik részét, a szénevent a növény magának megtartja, az élelyt pedig szabadon bocsátja. De sötétségben s éjjel ezen működés megfordított rendben történik; a növény ugyanis az élelyt megtartván, a szénevent kiadja. Így tehát a nap és éj változása a növény lélegzési tüneményeinek változásait is okozza: nappal a szénevény leköltését s az élely szabadulását; éjjel pedig az élely leköltését s a szénevény fejlődését.

Ha a növények azon elemeit vizsgáljuk, melyek az anyagát képezik, azt fogjuk találni, hogy minden növény legalább 3 és legfeljebb 4 alapelem vegyülete. Ezen 4 alapelem a szénevény, élely, kövény és légnem.

A szénevent, élelyt és légnem a növény különösen a levegőtől s illetőleg a szénsavtól nyeri, a könényt pedig a víztől, mert a víz nem egyéb mint 1 R. élely s R. könénynek vegyülete.

De ugyan ezen elemeket a földből beszívott víztől, s az ebben feloldott állapotban lévő állati és ásványi anyagoktól is nyeri.

Hogy miáltal lesz ezen elemek vegyülete tulajdonképen növényű, még nincs egészen kikutatva; mert, habár a növényeket s általában minden terményt alapelemeire szétbonthatjuk, mégsem tudunk ezen elemek mesterséges vegyületeiből szerves egészet alkotni. Mi p. o. a nádezkrot szétbonthatjuk, s ezáltal 24 R.

feltevések; látták közéről rendezését s beismerték, hogy igaza van.

Offenbach — zeneszerkesztési és jelenetelési nagyszerű tehetségén kívül — még egy más művészettel is bírt, melyről valamennyi szini igazgató lelkesedéssel beszélt: Ő t. i. értet, alhoz, biztosítani valamely „új” darabnak vagy „első” előadásnak, az u. n. „première”-nek — a sikert. Tudta, hogy mily fontosak a nözőtérben „a jó barátok,” különösen egy „première” előadásánál; — ilyenkor mindig rendelkezésre kellett bocsátani bizonyos számú ülőhelyet barátai számára, kik a taps tüzét táplálták s „újra”-kiáltásokról gondoskodtak. De senkinek sem tettek barátai „première”-ek előadásánál anyai szolgálatot, mint Offenbachnak. S ő annyira is ment, hogy szerződéssel köfött ki magának bizonyos számú helyet barátai számára.

Szegény maestro! — A színpadon akkor, most már leun a sriban! — Egy párisi levelező így esetel egy jelenetet, mely temetés alkalmával a Montmartre-en fejlődött:

„Épen most hullott az utolsó rög azon férfú koporsójára, kit változókon időszakunkban úgy dicsőítettek s ugy gyaláztak, mint senki mását, és a ki soha sem fogta el, hogy tulajdonképen miért gyalázzák őt és miért dicsőítik őt annyira az em-

szénevent, 22 R. könényt s 11 R. élelyt nyarunk. De ha ezen részeket elegyítésre kényeszerítjük, mégsem lesz belőlük sohasem többé nádezkrot. — De ha még egyszerűbb tüneményt, — ásványt veszünk, még szembeftünőbb lesz ezen tünemény. Tudjuk p. o., hogy az ásványok királya, a gyémánt, tiszta szénevényből áll. A köznévből akár mennyi szénevent fejleszthetünk, és pedig tökéletesen tisztát, — de sohasem csinálhatunk szénevényből gyémántot.

Ez alkotás, a teremtés a természet utánzóhatatlan titka.

Ezzel a növény fejlődését, életét s táplálását néhány vonásban escelettem volna. Áttérek annak egyes tulajdonságaira.

Ha az élő növények külső részeit szemléljük, azt találjuk, hogy ezek különféle színeket — melyek közül a zöld az uralkodó — mutatnak. A fiatal kéregnek, a levélnek s virágkehelynek rendszeren zöld színe van. Ezen zöld szín, a mint a legtöbb természetbuvár állítja, a levegő és világosság egyidejű hatása által létesül, — mely hatás ugyanis a szénevény felhatalmazását s az élely vesztét eszközi. De nem lehetetlen, hogy a zöld szín más okból származik. Humboldt híres természetbuvár egy növényt oly helyre illesztett, hol a világosság egészen hiányzott, a levegő pedig a lélegzésre alkalmatlan volt, — és az új hajtások színe mégis zöld volt. — A levelek azonban gyakran nem tartják meg a zöld színt; a nyakok olyanok, melyek vagy egyes helyeken vagy pedig egész felületükön más színt vesznek fel mint p. o. a sárga répa, a búkk veres fajai stb. Sok zöld levél életük bizonyos szakaszában új színeket vesz fel, többnyire a veres színt. A legtöbb esetben látjuk, hogy őszszel, a levél-életének azon szakaszában, mely a levél lehullását közvetlenül megelőzi, a levelek a zöld színt elvesztik s új színt öltenek, többnyire a sárgát.

Ezen változásokat megmagyarázni még mindaddig nem sikerült a természetbuvároknak. Ebben a tekintetben különféle a vélemény. Schöller természetbuvár azt állítja, hogy a színváltozást legtöbb esetben az élely eszközi, mely a már fennálló színekből újjakat alkot.

Bírnak-e a növények is, ugy mint az állatok, saját meleggél? Azon szempontból indúlva, mely szerint magunknak az állati meleggél kimagyarázunk, azon meggyőződéshez kell jutnunk, hogy a növények is bírnak bizonyos fokú saját meleggéssel. Az állapotban ugyanis a meleggél fejlődése a szénevény az élelyvel való egyesítésre következtében létesül, — s miután ilyen egyesülés némi változatosságát a növényben is történik szükségképen ennek is saját meleggél kell birmia. Ezen elegyítés, mely az állapotban folytonos és szakadatlan, a növénynek csak bizonyos időszakokban, s akkor is az éghajlat és évszak különfelesége szerint, különfe-

berék? Az ég sötét és felhős — a nap nem fog zivartar nélkül elmúlni. Nyomasztó a légkör Montmartre fölött és Jóniérés Victor épen e pillanatban fejezte be a zeneköltők nevében mondott gyönyörű siri beszédjét. Minden szem Sardon Victorien-felé fordul, kinek a program szerint most kell beszélnie. A költő, Rochas Dániel* megalkotója előlép, de egyszerre könyözön tör elő szeméiből, vállára borul Mitchell Róbertnek, a bonaparti képviselőnek s ezt tördeli: „Nem tudok — nem tudok!” Sirkőre támaszkodva zokog Schneider Hortense és néhány lánygyereke töle a nedves pázsiton tördel Isabella, a Jockey-Club hajdani bouquetiére-je... Wolf Albert megfogja az elhunytjak majdnem félig halt fiát és erőszakul huzakozza el onnan a fut. A vidám nyirettys, ki hajdan az istenek tanácsa közé dobta csörgős spikáját, most eltemette fozsák mélyen az ősi föld alatt, — lassan ürül a temető. Az utolsók közé, kik távoznak, — tartoznak báró Larrey, a nagy orvos, és báró Souheyran, a nagy finacier. Schneider Hortense, az egykor oly pajkos „Gerolsteini hercegnő” — maga maradt vissza. Még egyszer letérdel a friss dombra és sir keservesen. Egy vastag személy közeledik hozzá s elvezeti. Ez Teréz, az egykor oly híres chanssonette — énekesnő.*

Német (N. P. J.) után.

St.

leképen történik, miből az következtethető, hogy a növényi meleg sokkal alacsonyabb fokon álltálál, sőt bizonyos tájakon bizonyos növényeknél egyenlő a fagypontra.

Vidéki és helyi hírek.

Mint halljuk, Soós Ignéz ur törvényészi bizáronak nevezetett ki, és helyébe Anyos Pál aljárásbíró Zirczről tetteztet városunkban. Üdvözlünk.

Haszlinger József kezelő tiszt, honvéd hadnagy, Csákszerdára Erdélyországba lett áthelyezve. A derék katona, ki tisztársai és polgári ismerősei, barátai ósztin bízalmat rokonszenvet bírt — sok kedélyes öröklő fosztja meg azon társas kör, melynek mindeken mély humoru alakja volt. Távozását igazán sajnálatlalt vettük tudomásul.

Az „Ifjuság és népkönyvtár“ IV. füzte most jelent meg Bánfi J. „Az ingoványok leánya“ cz. elbeszéléssel. Ára 40 kr. s kapható Nobel Armin kereskedésében. — Az V-ik füzet ugyancsak Bánfi J. „A tizenharmadik“ cz. elbeszéléssel a jövő héten hagyja el a sajtót.

Aggházy Károly zongoraművész, kit a pápai zenekedvelő közönség is ismer, betegem fekszik, s mint mondanék felgyógyulásra kevés a remény.

Kisfaludy Károly halálának 50-ik évfordulója alkalmából Győrök nagy ünnepekké fogtak le a hét elején. Szónoklatokat tartottak Dr. Kovács Pál veterán írónk, és Kapossy Luczián. gymn. tanár.

A városi rendőrség figyelmébe ajánljuk az u. n. gummi puskákat, melyekkel a gyermekek egy egymásra valamint a közönségre nézve is veszedelmek lehetnek.

Krausz Samu váltóhamisító ellen „saját kérelmére“ mondta ki a veszprími kir. törvényszék a csodót. Pertügyelő Keserői Elek veszprími ügyvéd, tömegmondók Bock István ur pápai magánzó. A követelés bejelentésére 1881. február 15—17, a hiteltek öszefektelére nézve pedig ugyancsak jan. 17-ike tetteztet ki. — A mult számainkban tövesen az volt mondva, hogy Krausz ellen csodót kérték. Most már az egész machinatívó értjük és csak sajnálni tudjuk... a megkárosult takarékpénztárt. A közel jövő igazolni fogja jelenlegi magatartásunkat s több ízbeni figyelmeztetésünket. A kinek füle nagyon és nem hall — mert nem akar hallani, a kinek szeme nagyon, és nem lát — mert nem akar látni. — azon segíteni nem lehet.

Örvendetes panaszat hallottunk a rendőrségtől t. i. azt, hogy már régóta nem volt hét melyk rendőri esetekben oly meddő lett volna. Bár sokszor hallhatók e panaszok

Balog Alajos szintársulata, mint lapunk egy másik közleménye is jelezi városunkba érkezett, s ma tartja első előadását, irodalmunk, egy győnégy. Katona „Bánk bán“-ját hozza színpadra. — Nem ismerjük a társulatot, azért tagjainak tehetségéről még mit se mondhatunk, s őket ezen alapon még nem ajánljhatjuk. Azonban magyar nemzeti szempontból szólalunk fel s üdvözöljük Thalia papját magyar nemzeti szempontból kívánjuk s reméljük is, hogy annyi kiválási német sángeret után magyar színi előadásoknak is lesz közönségük, hogy színezeink ugy ne járjanak mint pécsi kollekták, hol Károlyi igazgató a színi bizottságnál a szerződés felbontást volt kénytelen és napokban kérelmezni, mivel Pécsnek — esakuen azt írta hogy Bécs híres városában nem akadt közönség, mely a társulatot elegendőképp támogatta volna!

A következő színi jelentést vettük: Alulírott tisztelettel bitorokodom Pápa város n. é. közönségének tudomására hozni, hogy 24 tagból álló jól szervezett dráma, vígjáték, népszínmű és operette fixum társulattal egy hó tartama alatt becses körökben lesz szereszen működni. Midőn magam a vállalatra elhatároztam, tottem azt azon biztos reményben, hogy előadásimmal Pápa városa művelt színpártoló közönsége igényeit teljes mérvben kielégíthetem. E zezből megtettém mindent arra nézve, hogy a legújabb, legjobb és valódi belbecsel bíró színiirodalmi termékeket hosszam színpadra — más részről nem kiméltém semmi költségét a kor igényeinek megfelelő díszes kiállítások tekintetében sem. — mig társulatom összes tagjainak ismert buzgalma a kerrekedlen öszszevágó előadásokra szolgál biztosságtól. Többeknek már is jelzett óhajítására és nemzeti színesztétlen önéreztet tekintetéből előadásaim sorozatát szombaton, folyó hó 27-én irodalmunk legremeklebb művelő Katona József „Bánk bán“-jával kezdem meg. — Ezt követik a legjobb, s a fivárosi színpadokon is csak a legközelebbi multban színpad került művek: melyeknek sorából előlegesen is felhívom a t. ez. közönség kiváló figyelmét a színiirodalm következő termékeire: A legény bolondja. A becsület szegénye. Borzáné Marcsája, Szomszéd uram lakasa, Profetárok, Mukányi, Magyar fiúk Borszónban, Páry Pál, Boccaccio, Titilla hadnagy, Corneville haragzók stb. Ezen, a vidéki színpadokon kevésbé általán legújabb színműveink közül — a színiirodalm régebbi termékei sorából is előadásra kerülnek ama sokk el nem vltó ősi belbecsel bíró darabok, melyek minden időben hathatos eszközei ma-

vadnak a közkerkölség és közmívelődésnek. Midőn ezekkel megkezdendő működésemről a n. é. közönséget értesítem, legyen szabad kifejezést adnom azon reményemben, hogy Pápa városának lelkes közönsége ismert színpártolási készségét öszintén buzgó törekvéseimtel sem vonandja meg, s előadásaimat tömegesen látogatása által lehetővé teendő rövid időre ama városban, mely a vidéki közmívelődésnek egyik központja. Pápa, 1880. évi november hó 22-én. Hódoló tiszteletűk Balog Alajos, színgazgató.

Itt maradtak a kabátok, ellilant az ember. Valami Schlesinger nevű cipésznek megtesztett a Schlesinger-féle jatkévázban két téli kabát és azokat magával csuszattala és a Klein-féle zörgintézetben elzalogosította; a tolvaj ellilant, a rendőrség nyomoza.

Laptársunk a „Veszprém“ érdemes szerkesztője. Lévy Imre ur, lemondott a lap vezetőségéről. Okul a közte és a kiadó, Krausz Armin ur között felmerült kollektelen ügy említtetik. A „Veszprém“ igen jó kézben volt, mig azt Lévy ur ritka tapintattal szerkesztette, s visszavonulást — mely, endegye reménylentünk, ne legyen végleges csak sajnálni tudjuk.

Istóczy Győző arcképe. Azon tömeges megbízás, mely a vidék hazafiasan érző majdnem minden nagyobb városából — az Istóczy Győző arcképének megkildése iránt — hozzánk érkezett, arra indított minket, hogy a zsidó tulpapok osztorának; Istóczy Győző országgyűlési képviselőnek és a „12 rőpirát“ szerkesztőjének arcképét, saját keze aláírásával ellátva, kitűnő fametszet után többszörösítsünk, és oly olesó árban adjuk közönségünknek, hogy azt minden tiszteleg megismerhesse. Addig is, mig az e hóban leendő széküldés megtörténék, elfogadunk tömegesen előjegyzést és előfizéseket Budapestben, VIII. kerület, Eszterházi-utca 12 szám alatt példányonként 25 krajczárjával. Bartalits Imre könyvnyomdatulajdonos és Vérfalvy F. D. kiadók. Igy olvassuk az „Ungvár“-ban. Sajnos, hogy ily herostratosi extentiták nálunk oly — bár problematikus — végre tehetnek szert. De miut mindenek, is meg van a maga oka, s bár okukának ebből azok, a kik fanatismusok által jogi ezimet is adnak azoknak az üzelmeknek: Mig a „goy“-t tisztátalannak fogják mondani holmi fénykerülő rabbiak, addig Istóczy buzgija virulni fog. Az utolsó elavult rabbiaval az Istoczysmus is a multé lesz.

Nyilatkozat. Tekintetes szerkesztő ur! Közlelem több rendbeli utazást tevőn; Vasmegeyben arról értesültem, hogy Lukácsék urnak a „Magyar Vidék“ f. é. 78-adik számában megjelent „valami Békely és illetőleg a „Hon“-rágalmazásaira“ ezimű válszavál szemben engem tartanak azon bizonyos Békelyfnyek: indittatva érzem tehát magamat, mivel én is szoktam néha napján (soha ugyan a „Hon“ hanem csak néhány hó hírnevű vidéki — s ily e beces — lapok hasábjain is) a tollat forgatni, és mert az ily szerzett némi kis irodalmi hírnevre (ha ugyan a vidéki hírlapírónak szabad ilyesmire hivatkozni) ép oly kényes vagyok mint akár p. o. f. Lukácsék ur az ő szentytelen becsületre, mondom indittatva érzem magamat annak határozott kijelentésére, hogy azon „valami Békely“ nem én vagyok! És csak azon jánoszházai „jónakáróm“-nak akik előg gyengédtelemek valának — bár tudhatták, ismervén személyemet ép úgy mint működésem békés jellegét, hogy nem engem illelnek ama kifakadó sorok — a dolgot Aesophus meséből békájához hasonló odaadással s bizonyos nemével a gyönyörnek felljui s jobb sorsra méltó buzgóssággal hírszelteli; akarok — ismételtem — annyit mondani, hogy e tettük által maguk süttöték homlokukra a nevétségesség no meg más egyéb — bélyegét! Hazafias tisztelettel kérve t. szerkesztő urat e sorok közféltelére maradtam. Z.-Koppany, nov. 20. 1880. Öszinte híve! **Békéfi** (Berkovics) Elek a „Magyar Vidék“ munkatársa.

Francia-magyar szakácskönyvnek első, elegánsan kiállított füzetét vettük. A mí 30 füzetben Melner Vilmos kiadásában Budapestben jelenik meg, s mivel e terén házzaggyótlónak mondható, a közönségnek melegen ajánljuk. Ára 1—1 füzetnek 30 krajczár.

„Regény világ“ ezimű magyar család regény-tárit indítunk meg Révai-testvérek budapesti kiadók, melynek fővezőjál a hazai regényirodalom nagyobb szabásu ápolását tűzték ki. A hozzánk bekildött I. számban legjelesebb írónk neveivel találkoztunk, s az első helyet Jókai Mór „Páter Péter“ cz. regényének kezdete foglalja el. Előfizetési ára egy negyedévre 1 frt. 50 kr., fél s egész évre aránylagosan több.

Uj zeneművek. Tábrszék és Parsch zeneműkereskedésében megjelent 4-ik magyar ábránd legkedveltebb dalok felett. 1. Ne menj el. 2. Hármát rikkantott már a rigó. 3. Tizenkettő, tizenhárom, tizenegy. 4. Bölcsész eszárás zongorára szerző Ábrányi Kornél. Ára 1 frt 50 kr.

„A Kepes család lapok“ 8. sz. tartalma: Az igéret, Elbeszélés, Irtai Vértési Arnold. (Folytatás.) — Bucsú dalok Földváry István költeménye. — Szeretlek és szerelem. Cseregés, Patotay Akostól. — Dalmát virágúr-leány. A nő keze, Elbeszélés, Irtai Város Kálmán. — Fölbomlott esendélet. — Gondolatok. — Két nap egy uralkodó életéből. — Az első lecke. — A kivégzés előtti nap. — Zárandokok a növényvilágban. — Mozaiák. — Holdváltások a sze-

relemben és házasságban. — Mindenféle: Irodalom. A zagrábbi földröngés. — Szerkesztői üzenetek. Képek: Dalmát virágúr-leány, — Fölbomlott esendélet. — Az első lecke. — Holdváltások a szerelemben és házasságban. Hat képpel. Melléklet: A „Poste restante“ cz. amerikai regény 113—128. oldala. A borítékon: Hetinaptár. — Kérdések, feleletek, ajánlatok, stb. — Hirdetések. E számhoz van mellékelve „Növlág“ cz. divatlapunk november havi száma, s egy színezett divatkép! Előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre, 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Az előfizetés postautalványval Melner Vilmos kiadóhivatalában (Budapest kalap-utca 6 sz. küldendő.)

Előfizetési felhívást vettük „Kisfaludy Károly élete és költészete“ ezimű irodalom történeti műre. Szerzője Dr. Bayer Ferenc Pancsován, a hová az előfizetési pénz — 1 frt. 20 kr. — f. é. decz. 31-ig beküldendő. Gyűjtőnek 9 előfizető után 1 tiszteletpéldány jár.

Vettük az Aigner Lajos kiadásában megjelenő szépirodalmi könyvtár 3. füzetét Mikló Izidor „Mindent és sehol“ cz. rajzával, és a „Magyar regény-csarnok“ 4. füzetét. Kazár Emil „A semmi, ha valamivel lett“ cz. regényének folytatásával. Egy-egy füzet ára 30 kr. Ajánljuk olvasóinknak.

Az „Ország-Világ V. füzetének tartalma. I. Szöveg: Ledőt oszlopok. (Rajz.) Petefői Istvánról. A magyar színész-világból. Egervári Ödöntől. Guillot Arséne. Merimé Prosperától. Az időmérő eszközökről. Kamenczy Kálmántól. Az Adria mellett. (Utazási emlé.) Dr. Prém Józseftől, Mennyszony (Regény.) Beethy Lászlótól Régi dolgok. Egy holgy nek. (Költemény.) Majláth Bélától. Petarucz színpadjaiból. Sziklai Somától Kisfaludy Károly életéből. (Képpel.) Bánóczy Józseftől. A földregésről. Dr. Széchnári Imrétől. Társas élet. Novemberi napok Bulovszki Gyulától. Egy kis esondés. (Képpel.) A királytigris lakomája. (Képpel.) A gyönyörvirág. (Képpel.) Nyestmennyek. (Képpel.) Tiltott gyümölcs. (Képpel.) Az ért partján. (Képpel.) Irodalom. A magyar opera érdekében. Dr. Wági Auréltól Zene (h. j.) Színház. (f. j. b.) Divat. Charlottétől. Pecsét és ezimertár. Dr. Fj. L. — A képmelléklet nyomdait akadályok miatt a jövő számmal jó.

Városunkban meghaltak h. h. 18-tól 24-ig: Szziártó István leánya Zsófia, r. k. 5 hónapos, görvelykor. Sült József gyermeke József, r. k. 11 hónapos, rángöröcs. Vasvári Péter leánya Rózi, h. h. 3 hetes, gyengeség. Bruker János gyermeke Sándor, r. k. 4 éves, sorvadás. Steiner Jakabnál, izr. 64 éves, agylob. Koch János leánya Katalin, r. k. 1 hetes, gyengeség. Hákli Józsefnél, r. k. 53 éves, rák. Szabó Imre, r. k. 52 éves, tödűvés. Takács Lajos leánya Mária, r. k. 15 hónapos, sorvadás. Borbély Mihál leánya Erzsébet, r. k. 1 éves, sorvadás. Czifrus Mihál gyermeke Zsiga, r. k. 11 hónapos, sorvadás. Velnér Mátyás gyermeke Sándor, r. k. 5 éves, ronesoló-torokgyik

ÜZENETEK.

S. Ö. Bdpst. Levele megkésétt. A „vallomásokból“ csak válogatott részleteket hozhatunk. **Jászberény és vidéke** t. szerk. Tescsik! Üdvözlét. **B. E. Szivesen.** **V. S. Bpst.** Ha ideje engedi — — — **L. J. Veszprém.** Szives üdvözlétünk.

Nemzeti színészet.

Ma, szombaton nov. 27.
Balog Alajos szintársulata által
a „Griff“-vendéglő nagytérképében adatik:

Bánk Bán.

Történeti dráma 5 felv. (Rend. Balog.)
H e l y á r a k : Kőrszék 80 kr. — Számzótllessé 60 kr. — Földszinti állólhely 40 kr. — Katona, deák és gyermek-jegy földszintre 30 kr. — Karzat 20 kr.

KEZDETE 7 óraker.

Holnap, vasárnap itt először: „**Legény bolondja**“ legújabb népszínmű 3 felv. Kőrödi Péterólt. Keddén 30-án pedig: „**Boccaccio**“ Legújabb vígj. operette 3 felv. Irtai Zolt. F. és Gere R. Zenéjét szerző Suppé.

Gabon a-árak.

PÁPA:
100 kgr. vagyis métermázsánként.
Buza: jó 11 frt. 60 kr., közép 11 frt. 30 kr., also 11 frt. — kr.
Bors: jó 9 frt. 80 kr., közép 9 frt. 40 kr., also 9 frt. — kr.
Árpa: j. 7 frt. — kr., k. 6 frt. 80 kr., és a. 6 frt. 60 kr.
Zab: j. 6 frt. — kr., k. 5 frt. 80 kr., és a. 5 frt. 60 kr.
Tengeri: j. 5 frt. 50 kr., k. 5 frt. 20 kr., és a. 5 frt. — kr.
Burgonya: — frt. — kr., közép 1 frt. 20 kr.
Szona: j. 2 frt. 60 kr., k. 2 frt. 10 kr.
7 ½ j. 2 frt., — kr., közép 1 frt. 70 kr.
Pápa, 1880. nov. 26. **Wolta József** polgármester.

Első „fénymázgyár.”

Pápán

Van szerencsém ajánlani a t. ez. közönségnek az általam újonnan föltalált és kitérőnek bizonyult pámaolajjal készített **fénymázomat**, mely az eddig külföldről behozott készítményeket minden tekintetben fölülmulja.

Fénymázom a cipő- vagy eszmaabőrnek gyönyörű fekete fényt ad, s e mellett a bőr puhaságát is mindig megtartja és a mi fő, a töréseket meggátolja.

Fénymázomat kicsinyben és nagyban a legutányosabb áron árusítom el. A t. vidéki megrendelőknél kívánatra mintákkal bárnikor (bérmentve) szolgálhatók.

Raktárhelyiség: Anna-tér 1021. szám.

Számmer Mihály,
fénymázgyáros.

Téli gyógymód

A WILHELM-féle csész- és közhvényellenes vértisztító-thea Wilhelm Ferencz

gyógyeszerésznél. Nunkirchbeben, Alsó-Ausztriában közhvény, esziz, gyermekgyógyosok lábujjása, földt-makacs bajoknál, folyton evésdől sebeknél, nemi és bőrkétfések, szemölcs, sipoly, tojajakori daganat, a máj és lép dugulása, aranyeres bántalmak, sárgaság, heves idegfájás, izom- és könyökfájás, gyomorfájás, szék-, altesti dugulás, vizeleti bántalmak, polluxia, férfi-gyengeség, női folyás, gövölty, mirigydaganat és más betegségek ellen sok oldalról legújabb eredményt használattott, mit ezer és ezer elismerő nyilatkozat tanúsít. Bizonylatok kívánatra ingyen.

Egy 8 adagra osztott esomag 1 ft 10 kr-ért, melyből utóbbi bélyegre és gyöngyökre számitattik, kapható.

Mindenki óvakodjék hamisítvány vásárlásától, s vigyázzon az ismertetésnek sok általánosan törvényszékileg védett jegyre.

Pápan kapható Tschepken Alajos kereskedésében.

Tavaszi gyógymód

A „Dr. Airy természetes gyógymódja” című ábrákkal ellátott s magyar nyelven megjelent könyv áttekintése után, a nehézbetegek is meg fogják győződni, hogy helyes eljárás és megfelelő szerek használata mellett még ők is gyógyulást remélhetnek. Ezért minden betegnek, még az olyannak is, a ki már mindenféle gyógyszerert siker nélkül használt, bizalommal kellene a kipróbált gyógymódhoz folyamodni és sietnie az említett munka megszerzésével. E könyv „Kivonata” kiánatra ingyen és bérmentve küldetik meg.

Közhvény- és eszizbe-
tegek a című (német) „Die Gicht”
könyvben, e sokszor igen fájdalmas betegség ellen való kipróbált szerekről nyerne utasítást, oly szerkekről, melyek már meggröztött esetekben is a rég óhajtott gyógyulásra vezettek. — Tájékozás ingyen és bérmentve, 70 kr. beküldése mellett a „Dr. Airy természetes gyógymódja” című könyv, 40 kr. beküldése mellett pedig a „Gicht” című könyv mindenféle bérmentve küldetik meg Richter könyvkiadó intézete által Lipsében (Richter's Verlags-Anstalt in Leipzig). A pénz levélfelnyekben is beküldhető.

Nehézkört

(nyavalyatársat, epi-
lopiát), gúrosakat a leg rövidlebb idő alatt gyógyítók level utján is egy általam eredményesen tapasztalt eljárás szerint, meg ha érintett betegségek a leghevesebbek és legrohamszerűbbek is. — Dr. Holmsa orvosudior Berlinben N. W., Louisenstrasse 32. sz. n. Már százak meg lettek gyógyítva!

Nyujtsunk kezét a szerencsének! 400,000 márka

főnyereményt nyujt szerencsés esetben, a legnagyobb nagy pénzkiosorolás, mely a magyar kormány által jóváhagyva és biztosítva van.

Ezen új terv ezelszerű berendezése oly módra, hogy néhány hó letelte alatt 7 húzással 10,640 nyereményi sorsolattik ki, ezek közt 400,000 márka főnyeremény, 1 és különösen:

1 nyer. 250,000 márka	1 nyer. 12,000 m.
1 " 150,000 "	24 " 10,000 "
1 " 100,000 "	4 " 8000 "
1 " 60,000 "	52 " 5000 "
1 " 50,000 "	108 " 3000 "
2 " 40,000 "	214 " 2000 "
2 " 30,000 "	533 " 1000 "
5 " 25,000 "	676 " 500 "
2 " 20,000 "	950 " 300 "
12 " 15,000 "	26,345 " 138 "

A húzások tervszerűleg hivatalosan vannak meghatározva. Ezen nagy és az állam által biztosított pénzkiosorolás első húzásához kapható:

1 egész sorsjegy 6 márkaért azaz 3 1/2 o. é frt — kr.
1 fél " 3 " " 1 1/2 " " frt — kr.
1 1/4 " 1 1/2 " " 3/4 " " frt — kr.

Minden megrendelő részben és pontosan, vagy utánvetelt, vagy az érték előlben megküldése esetében posta utján eszközöltetik, és minden megrendelő körzetben általunk megkapja az állam ezimerről ellátott eredeti sorsjegyeket.

A sorsjegyekhez a hivatalos húzási tervek mellékeltek és minden megrendelőnek a megtörtént húzás után felírás nélkül megküldjük a húzási lajstromot.

A nyeremények kifizetése mindig pontosan állambiztosítók mellett, vagy egyenesen általunk vagy pedig kívánására öszekötötteseink folytán Osztrák-Magyarország minden nagyobb városában történik.

Általunk eladott sorsjegyeknek a szerencse többnyire kedvezett és több, nagyobb nyeremények közt a főnyeremény is nem egyszer, főként vásárolt sorsjegyekre nyert meg és ki is fizetettek; és pedig a többek közt: 250,000; 225,000; 150,000; 100,000; 80,000; 60,000; 40,000 márkát stb.

Mintán egy ilyen biztos alapra fektetett vállalat mindennél a legnagyobb részvényt érve, kéjük a megrendelőket, nehogy azok eszkelésével elkütsk, mi hamarább — de mindenesetre f. évi november 30-ig hozzanak juttatni.

Kaufmann és Simon,
bank- és váltóüzlet Hamburgban
vesz és elad mindennemű állampapírokat, vasut-részvényeket és kölcsön-sorsjegyeket.

U. i. Az eddigi bizalomért köszönetül nyújtáitva, felkérjük mostan ezen új sorsoláshoz részt venni, és megörögzük, hogy egy mint eddig, ezental is szolid pontossá kiszolgálás által a t. érdekelteknek megelégedést kinyerjék főbörökvevünk leend.

Fentiek.

Részvételre megnyitás

a Hamburg állam által biztosított nagy pénzsorsjáték nyeremény esélyében, melyben

8 mill. 379,760 b.-márka

kevés hónapok alatt biztosan nyeretik.

Az új 7 osztályba osztott játéktér 90,500 sorsjegy közt 46,640 nyereményt foglal magában és pedig esetleg

400,000 b.-márka,

különösen azonban	1 nyer. 250,000 márka	4 nyer. 8000 m.
	1 nyer. 150,000 "	3 nyer. 6000 "
	1 nyer. 100,000 "	52 nyer. 5000 "
	1 nyer. 60,000 "	6 nyer. 4000 "
	1 nyer. 50,000 "	108 nyer. 3000 "
	2 nyer. 40,000 "	214 nyer. 2000 "
	2 nyer. 30,000 "	10 nyer. 1500 "
	5 nyer. 25,000 "	2 nyer. 1200 "
	2 nyer. 20,000 "	533 nyer. 1000 "
	12 nyer. 15,000 "	676 nyer. 500 "
	1 nyer. 12,000 "	950 nyer. 300 "
	24 nyer. 10,000 "	26,345 nyer. 138 "

A nyereményhúzások hivatalosan vannak megállapítva.

E nagy pénzkiosorolás legközelebbi első nyereményhúzásához

1 egész sorsjegy csak 6 márka vagy 3 1/2 frt.
1 fél " " 3 " " 1 1/2 " "
egy negyed " " 1 1/4 " " 3/4 kr.

és ezen az állam által biztosított eredetisorsjegyeket az öszeg beküldése vagy postai befizetés ellenében a legtovább vidékekre is leküldöm bérmentve. Kisebb öszeg postai levéljegyekben is beküldhető.

A Steindecker ház rövid idő alatt nagy nyereményeket 125,000 m., 80,000 m., 30,000 m., 20,000 m., több 10,000 márkás stb. nyereményt fizetett ki érdekelteinek, és ez által számos család szerencséséhez járult.

A befizetések a nagy nyeremény-esélyekkel arányban igen jelentéktelenek és a szerencse megkísértése csak ajánlható.

A megrendelőskor minden résztvevő megkapja a hivatalos tervet és a húzás után a hivatalos nyeremény-jegyeket.

A nyeremények kifizetése vagy elküldése állami jóváhagyás mellett tervszerűleg és a szerencsés nyerek óhajtaása szerint történik öszekötötteseim folytán minden nagyobb helyen.

Megbizakodjék postá fordultával és mindenesetre **előre folyó hó 30-ka előtt** bizalomteljesen lérek intézkedni régi ismert özőgömré

Steindecker József,

bank- és váltóüzlet, Hamburg.
U. i. A Steindecker ház — mindenütt mint szolid és reális ismeretes — külön reklámokra nem szorul; ezek tehát el is maradnak, mire a tiszt közönség külön figyelemzetetik.

Főnyeremény 400,000 márka. Szerencsejelentés. Felhívás. A nyereményekért az állam kezekedik.

a Hamburg állam által kezekedett nagy pénzsorsjáték

nyereményeire,

melyben több mint

8 millió 600,000 márka

biztosan nyeretik.

Ezen rendkívüli pénzsorsjáték nyereményei, melyek terv szerint 90,500 sorsjegyert tartalmaznak, következők:

A legnagyobb nyeremény 400,000 márka.

jutal. 250,000 márka.	6 nyer. 4000 m.
1 nyer. 150,000 "	108 " 3000 "
1 " 100,000 "	214 " 2000 "
1 " 60,000 "	10 " 1500 "
1 " 50,000 "	2 " 1200 "
2 " 40,000 "	533 " 1000 "
2 " 30,000 "	676 " 500 "
5 " 25,000 "	950 " 300 "
2 " 20,000 "	65 " 200 "
12 " 15,000 "	100 " 150 "
1 " 12,000 "	26345 " 138 "
24 " 10,000 "	2300 " 124 "
4 " 8,000 "	70 " 100 "
3 " 6,000 "	7300 " 94 és 67 "
52 " 5,000 "	7850 " 40 és 20 "

Es ezen nyeremények pár hónap mulva hét szakaszban biztosan eldöntetnek.

Az első nyereményhúzás hivatalosan megállapított, melyhez:

Az egész eredeti sorsjegy ára csak 3 frt 50 kr.
A fél " " " " " 1 " 75 "
A negyed " " " " " " " 88 "

Ezek az állam által kezekedett eredeti sorsjegyek (nem tiltott igérvények) a pénzilletékek bérmentes beküldése után vagy postai előleg mellett általam a legtovább vidékekre elküldetnek.

A részvények mindegyike eredeti sorsjeggyel együtt egy — az állami ezimerről ellátott — húzási tervet kap. A húzás után pedig felszólítás nélkül azonnal szétküldjük a hivatalos húzás lajstromokat.

A nyeremények kiszolgáltatása és szétküldésej általán eszközöltetik az érdekelteknek, pontosan és a legnagyobb titoktartás mellett.

Megrendelések legegyszerűbben postai levéljegy használata mellett eszközöltetnek s

Folyó évi nov. hó 30-ka-ig

beküldendők

Id. Heksheer Sámuelhez
bankár és váltó-iroda Hamburgban.

Pápan.
Kapható: Nobel Armin könyvkereskedésében

„Az ingoványok leánya.”
A1. kötet.

„Tijnsági és neppönyvtár.”
MEGJELENT

A szerkesztésért felelős a lap tulajdonos: Nobel Armin.

Pápan, 1880. Nobel Armin könyvnyomdájából.